

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ПСИХОЛОГІЇ, ІСТОРІЇ ТА СОЦІОЛОГІЇ
КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ**

**ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК СПРЯМОВАНOSTІ МОТИВАЦІЇ І РІВНЯ
ДОМАГАНЬ ОСІБ ЮНАЦЬКОГО ВІКУ**

Кваліфікаційна робота (проект)

на здобуття ступеня вищої освіти «бакалавр»

Виконала: студентка 4 курсу 07-431 групи
Спеціальності 053 Психологія
Освітньо-професійної програми «Психологія»
Аліна ХАЄЦЬКА

Керівник: доктор психол. наук,
професор Ігор ПОПОВИЧ

Рецензент: докторка психол. наук,
професорка, зав. кафедри психології та соціології
Східноукраїнського національного університету ім. В. Даля
Юлія БОХОНКОВА

Івано-Франківськ – 2024

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКУ СПРЯМОВАНОСТІ МОТИВАЦІЇ І РІВНЯ ДОМАГАНЬ ОСІБ ЮНАЦЬКОГО ВІКУ.....	5
1.1. Визначення понять «спрямованість мотивації» особистості юнацького віку.....	5
1.2. Характеристика феномену «рівень домагань» та його змістові параметри	10
1.3. Аналізування наукових підходів до вивчення взаємозв'язку мотивації та рівня домагань у юнацькому віці.....	14
РОЗДІЛ 2. МЕТОДОЛОГІЯ ТА АНАЛІЗ ДОСЛІДЖЕННЯ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКУ СПРЯМОВАНОСТІ МОТИВАЦІЇ І РІВНЯ ДОМАГАНЬ ОСІБ ЮНАЦЬКОГО ВІКУ.....	17
2.1. Опис методів та вибірка дослідження взаємозв'язку мотивації та рівня домагань осіб юнацького віку	17
2.2. Аналізування кореляційного зв'язку між спрямованістю мотивації та рівнем домагань в юнацькому віці.....	18
2.3. Емпіричне дослідження, визначення факторів, які впливають на цей взаємозв'язок.....	25
2.4. Тренінгова програма розвитку мотивації та рівня домагань для осіб юнацького віку.....	26
ВИСНОВКИ.....	30
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	32
ДОДАТКИ.....	38
Додаток А. Кодекс академічної доброчесності здобувача вищої освіти Херсонського державного університету.....	38

ВСТУП

Актуальність проблеми. Соціально-економічні та політичні зміни, ускладнення умов праці та життя вимагають зусиль творчої активності особистості, зростання вимог до себе та своєї діяльності. Дуже важливим для формування всебічно розвиненої особистості є розвиток самосвідомості, визначення власного «Я», своїх особистісних особливостей для правильної організації взаємин з оточуючими людьми. Вирішення цих аспектів привертає увагу до таких фундаментальних особливостей особистості як самооцінка та рівень домагань.

Класичними стали тези, підтвержені у вітчизняній та зарубіжній психології про те, що важливим етапом становлення самооцінки та рівня домагань є період ранньої юності, коли приймаються відповідальні рішення, які визначають все майбутнє життя людини: формування світогляду та переконань, пошук сенсу життя, професійне та особистісне самовизначення. Самооцінка та рівень домагань юнаків та дівчат займають чільне місце у процесі соціалізації особистості, пошуку свого місця у майбутньому самостійному житті. Однак, в умовах ослаблення ролі відповідальності державних інститутів у визначенні орієнтирів професійного та особистісного напрямку підростаючого покоління, можливе посилення неузгодженості та суперечливості рівня домагань та самооцінки учнів старших класів школи.

Учені, що вивчали питання спрямованості мотивації: Edward L. Deci (США): відомий своїми дослідженнями в галузі самовизначеної мотивації та теорії самовизначення, Richard M. Ryan (США): співавтор теорії самовизначеної мотивації та інших теоретичних моделей. Albert Bandura (Канада): відомий своєю роботою в галузі соціального навчання та мотивації. О. Геращенко спеціалізується на психології особистості та

мотивації. С. Супрун вивчає психологію особистості, мотивації та психології щастя. О. Кащенко має роботи в галузі педагогічної та психологічної мотивації.

Серед закордонних вчених, які вивчали рівень домагань можна відзначити таких дослідників як Jacquelynne S. Eccles (США), яка спеціалізується на вивченні мотивації та розвитку в дитячому та підлітковому віці. Також, Andrew J. Elliot (Канада) досліджує мотивацію та внутрішній досвід в навчанні, а Jutta Heckhausen (Німеччина) займається теорією життєвого циклу та мотивацією. Українські вчені, такі як Ігор Гордієнко, Тетяна Литвинова та Сергій Яковлев, також вносять свій внесок у вивчення психології розвитку, освіти та мотивації у контексті підліткового віку.

Зазначений перелік не є вичерпним, і багато інших вчених можуть також досліджувати аспекти мотивації та рівня домагань у юнацькому віці. Для отримання більш конкретної інформації рекомендується звертатися до академічних баз даних та веб-ресурсів для оновлення інформації про активних дослідників у цій галузі.

Актуальність дослідження на тему «Взаємозв'язок спрямованості мотивації та рівня домагань осіб юнацького віку» на сучасному етапі визначається низкою важливих факторів. По-перше, психологічне здоров'я та саморозвиток стають ключовими елементами в житті молоді, і розуміння того, як взаємодіють мотивація та рівень домагань, може виявитися вирішальним для підтримки їхнього емоційного благополуччя.

Дослідження також актуальне в контексті ефективності освітнього процесу. Вивчення впливу мотивації та рівня домагань може призвести до вдосконалення методів навчання та підтримки молоді, сприяючи їхньому успішному навчанню та розвитку.

Мета дослідження – дослідження взаємозв'язку спрямованості мотивації і рівня домагань осіб юнацького віку.

Для реалізації даної мети необхідно виконати завдання дослідження:

1. Теоретичне дослідження термінів «спрямованість мотивації» та «рівень домагань» осіб юнацького віку.
2. Провести емпіричне дослідження взаємозв'язку спрямованості мотивації і рівня домагань осіб юнацького віку.
3. З'ясувати кореляційні взаємозалежності та інтерпретувати їх.
4. Розробити тренінгову програму розвитку мотивації та рівня домагань для осіб юнацького віку.

Об'єкт дослідження – мотивація осіб юнацького віку.

Предмет дослідження – взаємозв'язок спрямованості мотивації і рівня домагань осіб юнацького віку.

Для вирішення поставлених завдань були використані наступні методи: аналіз літератури, синтез теорій, формулювання гіпотез та теоретичне моделювання, Інвентарь спрямованості на досягнення (В. Свистун), Шкала домагань до соціального схвалення (Ф. Хоппе), Опитувальник готовності до ризику (В. Гербачевський), метод математико-статистичної обробки даних (коефіцієнт кореляції Пірсона).

Апробація дослідження: Результати дослідження представлені у статті «Вплив особливостей мотивації на рівень домагань осіб юнацького віку», що увійшла до збірки матеріалів ІХ Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених, аспірантів та студентів «Соціально-психологічні технології розвитку особистості» (м. Херсон, 5 квітня 2024).

Структура роботи: наукова робота складається зі вступу, двох розділів, висновків. Загальний обсяг дипломної роботи складає 38 сторінок.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКУ СПРЯМОВАНOSTІ МОТИВАЦІЇ І РІВНЯ ДОМАГАНЬ ОСІБ ЮНАЦЬКОГО ВІКУ

1.1. Визначення поняття «спрямованість мотивації» в контексті осіб юнацького віку

Розвиток людини у юності передбачає як фізичне дозрівання організму, а й соціальну трансформацію. У цей період ключовими стають такі події, як отримання паспорта, настання кримінальної відповідальності та усвідомлення її, отримання права одружуватися тощо. буд. професії. Характерною особливістю психологічного розвитку особистості у юнацькому періоді є те, що молоді люди починають замислюватися про майбутнє та планувати свій життєвий шлях (Соґоконь О. А.) [27]. Мотивація одна із основних понять, що використовуються пояснення рушійних сил поведінки людини. Ця проблема вивчається як у вітчизняній, так і в зарубіжній психології. Існує множинність розуміння сутності та структури проблеми мотивації, що пояснює її складність та багатоаспектність (Концева С. В.) [6]. Розвиток теорії мотивації відбувався в рамках трьох основних областей: біологічної, біхевіористської та когнітивної (Левченко Я. Е.) [14]. Мотивацію досягнення зазвичай розглядають у рамках навчальної та професійної діяльності — тобто у сферах, де є спрямованість на результат, оскільки в цих областях вона має найбільше значення (Фотинюк В. Г.) [28]. Велике значення у вивченні мотивації досягнення у межах діяльності має теорія, розроблена Д. Аткинсоном, Д. Макклелландом та Х. Хекхаузенем. Відповідно до цієї теорії, існує два мотиви стосовно діяльності,

спрямованої на досягнення. Це мотив досягнення успіху і мотив уникнення невдачі (Скворчевська Є. Л.) [26]. Люди, які мають мотивацію досягнення успіху, зазвичай ставлять перед собою певну мету і впевнені в тому, що обов'язково досягнуть її, тобто досягнуть успіху. Крім того, такі люди розраховують отримати схвалення за дії, спрямовані на досягнення поставленої мети (Гириловська І. В.) [2]. Люди з мотивацією уникнення невдачі поведуться протилежним чином. Їх у процесі діяльності зазвичай зосереджено у тому, щоб уникнути всіляких невдач. Подібна позиція часто спричиняє поразки та невдачі, яких намагаються уникнути ці люди (Подшивайлов Ф. М.) [22].

Спрямованість мотивації – це характеристика мотивації, яка вказує на напрямок або ціль, яку людина чи організація прагне досягти через свою діяльність (Печенюк А. В.) [21]. Це важливий аспект вивчення мотивації, оскільки визначає, на що саме спрямовані енергія, увага і зусилля особи чи групи (Конох А. П.) [5].

Спрямованість мотивації може бути внутрішньою або зовнішньою, а також позитивною чи негативною. Внутрішня спрямованість мотивації вказує на те, що особа діє через внутрішні переконання, цінності або особисті цілі (Мельник О. І.) [17]. Зовнішня спрямованість мотивації може виникати в результаті зовнішніх факторів, таких як винагорода чи страх покарання (Чудакова В. П.) [31].

Позитивна спрямованість мотивації означає, що особа прагне досягти чогось бажаного чи приємного, тоді як негативна спрямованість мотивації полягає в уникненні чогось неприємного чи небажаного (Кубай Г.) [7]. Зрозуміння спрямованості мотивації дозволяє ліпше аналізувати, чому люди вчиняють ті чи інші дії і як це впливає на їхню поведінку та досягнення цілей.

Спрямованість мотивації в контексті осіб юнацького віку визначає те, яким чином молодь направляє свою енергію та зусилля для досягнення певних цілей чи задоволення конкретних потреб. Це важливий аспект юнацького розвитку, оскільки відображає особистісний розвиток та формування цінностей (Перетяцько В. В.) [16].

Одним з ключових аспектів спрямованості мотивації у молоді може бути освіта та кар'єра. Багато юнацьких осіб може бути мотивованою отримати якісну освіту для досягнення своїх професійних амбіцій. Це може включати в себе вступ до конкретного вишу або спроби отримати певні професійні навички, що стануть основою для подальшого розвитку кар'єри (Хаєцька А.) [29].

Спрямованість мотивації також може бути пов'язана із соціальною активністю та взаємодією. Молодь може бути зацікавленою в побудові стосунків, розвитку соціальних навичок та участі в громадських або благодійницьких ініціативах для підтримки соціальних питань чи внесення вкладу у громадське життя.

Деякі особи можуть мати мотивацію розвивати свою особистість та займатися самовдосконаленням. Це може включати в себе вивчення нових речей, розвиток творчих здібностей та пошук себе у світі. Спрямованість на самовдосконалення може стати ключовим фактором формування особистості в юнацькому віці (Перетяцько В. В.) [19].

Спорт та здоров'я також можуть визначати спрямованість мотивації у молоді. Деякі можуть бути мотивовані зберігати чи покращувати фізичне здоров'я, займатися різними видами спорту або взяти участь у здоров'язберігаючих ініціативах Popovych I. S. [34].

Розваги та хобі також можуть становити частину спрямованості мотивації. Молодь може бажати знаходити задоволення та втішення у

своїх улюблених заняттях, будь то музика, мистецтво, подорожі або інші форми розваг (Малінка О.) [15].

Важливо розуміти, що спрямованість мотивації в юнацькому віці є індивідуальною та може визначатися соціокультурним середовищем, особистими цінностями та життєвими обставинами кожної особи.

1.2. Характеристика феномену «рівень домагань» та його змістові параметри

Поняття "рівень домагань" використовується в психології та мотиваційній теорії для опису того, наскільки високими або амбіційними є цілі, які людина ставить перед собою. Це поняття пов'язане з ідеєю того, що мотивація та зусилля для досягнення мети залежать від того, наскільки великі та значущі ці мети для особи (Лебідь Н.К.) [13]. Щоб краще зрозуміти "рівень домагань", корисно врахувати такі ключові аспекти:

Високий рівень домагань: Люди з високим рівнем домагань мають амбітні, великі цілі; вони часто висувають перед собою великі виклики та завдання, ставлять перед собою високі стандарти. Схильні до ризику та готові вкладати значні зусилля в досягнення своїх мет. Високий рівень домагань може бути пов'язаний з більш високим рівнем мотивації та труднощами (Попович І. С.) [23].

Низький рівень домагань: люди з низьким рівнем домагань встановлюють менші та більш досяжні цілі. Вони можуть віддавати перевагу стабільності та уникати великих ризиків. Готовність вкладати зусилля може бути меншою, оскільки цілі менш амбітні.

Середній рівень домагань: Деякі люди можуть мати баланс між високими та низькими рівнями домагань в залежності від конкретної

ситуації чи життєвого етапу. Середній рівень домагань може вказувати на реалістичний підхід до встановлення цілей, які дозволяють досягати успіху, не перевантажуючись (Рева О. М.) [24].

Рівень домагань може змінюватися внаслідок різних факторів, таких як особисті досвіди, соціальне середовище, психологічні особливості та ситуаційний контекст (Боднар С. В.) [1]. Це поняття є важливим для розуміння того, як люди ставлять перед собою цілі та як це впливає на їхню мотивацію та зусилля для досягнення успіху.

"Рівень домагань" в психології вказує на ступінь амбіційності та величину цілей, які людина ставить перед собою (Перцева Т. О.) [20]. Це поняття глибоко пов'язане з мотиваційним процесом та може визначати рівень зусиль, які особа готова вкласти у досягнення поставлених завдань.

Високий рівень домагань часто характеризується тим, що особа ставить перед собою амбіційні та великі цілі. Такі люди схильні до визначення великих викликів та встановлення високих стандартів. Вони готові ризикувати та вкладати величезні зусилля в досягнення своїх мет. Високий рівень домагань часто асоціюється з великою мотивацією та готовністю подолати труднощі Porovuch I. S. [35].

Люди з низьким рівнем домагань визначають менші та більш досяжні цілі. Вони можуть віддавати перевагу стабільності та уникати великих ризиків. Готовність вкладати зусилля може бути меншою, оскільки цілі менш амбіційні. Низький рівень домагань може вказувати на бажання уникнути стресу та прагнення зберегти комфортний стан (Хижняк М. І.) [30].

У більшості випадків, рівень домагань є індивідуальним та може змінюватися в залежності від особистих досвідів, життєвого етапу та соціокультурного контексту. Середній рівень домагань може вказувати на

реалістичний підхід до встановлення цілей, які дозволяють досягати успіху, не перевантажуючись.

Розуміння рівня домагань важливо для прогнозування та підтримки мотиваційних процесів, що може впливати на ефективність та задоволення від досягнення цілей (Перцева Т. О.) [20].

Дослідження рівня домагань базується на різних теоріях і підходах в галузі психології та мотиваційної науки. Декілька теоретичних підходів сприяли розвитку розуміння цього поняття:

1. Теорія досягнень Мак-Клеленда: Згідно з цією теорією, рівень домагань може бути розглядалий через призму "потреб досягнень". Мак-Клеленд виділяє три типи потреб: потреба досягнення, потреба влади та потреба афіліації. Особи з високим рівнем домагань мають сильно виражену потребу досягнення, що спонукає їх ставити перед собою складні завдання та прагнути високих результатів.
2. Теорія установок цілей Лока та Летта: Ця теорія акцентує важливість конкретних та амбіційних цілей в досягненні високої продуктивності. Високий рівень домагань може виникати, коли особа встановлює собі високі, конкретні та викликаючі цілі.
3. Теорія самоефективності Бандури: Альберт Бандура вказує на важливість віри у власні можливості для досягнення цілей. Якщо людина вірить у свою здатність досягти великих результатів, то це може призвести до високого рівня домагань.
4. Теорія потреб Маслоу: В контексті підходу Абрахама Маслоу, рівень домагань може бути пов'язаний з вищими рівнями його ієрархії потреб, такими як потреба у самореалізації та самовдосконаленні.

5. Теорія розвитку особистості Еріксона: Згідно з теорією Еріксона, підлітковий період характеризується конфліктом між завданням досягнення і завданням ідентичності. Це може впливати на розвиток рівня домагань у молоді.

Дослідження рівня домагань зазвичай включає в себе використання опитувань, інтерв'ю, а також спостереження за поведінкою. Аналіз впливу різних факторів, таких як сімейне оточення, освітній досвід, соціокультурний контекст і інші, також є важливою частиною досліджень у цій області Porovuch I. S. [37].

Українська психологічна наука також внесла вагомий внесок у вивчення рівня домагань, зокрема у контексті вивчення мотивації та особистісного розвитку. Ось деякі аспекти українських теорій та досліджень:

1. Теорія мотивації та потреб В.О. Сухомлинського: Василь Олександрович Сухомлинський, видатний український педагог і психолог, висвітлював питання мотивації в контексті освіти. Він вважав, що створення мотиваційного середовища в навчальних закладах та формування позитивних потреб в учнів є ключовим для їхнього особистісного розвитку.
2. Психологічна теорія іміджу особистості Г.С. Костюка: Григорій Семенович Костюк розглядав мотивацію в контексті формування іміджу особистості. Він визначав роль іміджу в самореалізації особистості та розвитку її потенціалу, включаючи аспекти рівня домагань.
3. Теорія психологічних потреб І.Я. Гончарова: Іван Якович Гончаров досліджував взаємозв'язок мотивації та потреб. Його теорія висвітлює, як потреби впливають на рівень домагань та направленість мотивації в різних контекстах життя.

Ці українські підходи в розумінні мотивації та рівня домагань визначаються культурними та освітніми особливостями України. У своїх теоріях вчені звертали увагу на важливість виховання та освіти для формування позитивних мотиваційних структур у людей, а також вплив соціокультурних факторів на розвиток особистості.

1.3. Аналізування наукових підходів до вивчення взаємозв'язку мотивації та рівня домагань у юнацькому віці

Вивчення взаємозв'язку мотивації та рівня домагань у юнацькому віці є актуальним завданням, оскільки саме в цьому періоді формується багато аспектів особистості та визначається подальший шлях індивіда. Розглянемо кілька наукових підходів до цього питання:

Теорія самоактуалізації Абрахама Маслоу: Згідно з Маслоу, мотивація має глибокий зв'язок із задоволенням потреб. У юнацькому віці це може включати потребу в самоствердженні, розвитку власної ідентичності та визначенні особистих цінностей (Єдинак Г. А.) [4]. Рівень домагань у юнацькому віці може бути визначений тим, наскільки ефективно молодь працює над саморозвитком та реалізацією власного потенціалу.

Теорія розвитку особистості Еріксона: У своїй теорії Еріксон виділяє стадію "ідентичність проти рольової конфузії", що є важливим етапом у юнацькому віці. На цьому етапі визначається власна ідентичність, яка може бути сильно пов'язана з рівнем домагань (Дубінка М.) [3].

Теорія установок цілей Лока та Летта: Згідно з цією теорією, постановка конкретних та викликаючих цілей може бути ключовим чинником формування рівня домагань. Молодь, яка ставить перед собою високі та досяжні цілі, може мати високий рівень домагань.

Теорія соціальної когніції: В цьому підході вивчається вплив соціальних факторів на формування мотивації та рівня домагань. Взаємодія з оточуючим середовищем, підтримка важливих взаємин, аналіз моделей поведінки можуть визначати цілі та амбіції молоді Popovych I. S. [36].

Теорія саморегуляції: Цей підхід вказує на важливість внутрішнього контролю та саморегуляції в процесі досягнення мети. Юнацький вік може бути періодом, коли формуються навички самоконтролю та внутрішньої мотивації (Юрчишин Ю. В.) [33].

Інтеграція цих підходів може сприяти глибокому розумінню взаємозв'язку мотивації та рівня домагань у юнацькому віці. Однією з напрямків може бути дослідження ролі родинних та соціокультурних впливів у формуванні мотивації та рівня домагань у молоді (Сіткар В. І.) [25]. Співпраця із зовнішнім оточенням, підтримка батьків, адекватність виховання можуть впливати на формування цілей та мотиваційних установок.

Дослідження також може розглядати роль освітнього середовища та шкільних впливів у формуванні мотивації та рівня домагань. Шкільна програма, підтримка вчителів, доступ до можливостей для самовираження та самореалізації можуть визначати, наскільки активно молодь ставить перед собою амбіційні цілі (Кулаков Р. С.) [9].

Важливим напрямком досліджень може бути аналіз впливу сучасних технологій та віртуального оточення на мотивацію та рівень домагань у юнацькому віці (Кулаков Р. С.) [11]. Використання соціальних мереж, онлайн-освіта та інші аспекти цифрового світу можуть вносити значущий вплив на формування цілей та мотиваційних орієнтацій.

Інтердисциплінарний підхід до дослідження взаємозв'язку мотивації та рівня домагань у юнацькому віці дозволяє враховувати

комплексність цих процесів та їх вплив на різні аспекти особистісного розвитку (Кулаков Р. С.) [12]. Крім того, врахування індивідуальних особливостей та контекстуальних факторів сприяє глибшому розумінню цього важливого етапу життя.

Ще однією важливою аспектною областю дослідження є вивчення впливу культурних та етнічних особливостей на мотивацію та рівень домагань у юнацькому віці. Різниці в цінностях, традиціях, сприйнятті успіху та досягнень можуть визначати індивідуальний підхід до ставлення до цілей та амбіцій (Кулаков Р. С.) [10].

Дослідження також може зосереджуватися на вивченні взаємозв'язку мотивації та рівня домагань із психологічними аспектами, такими як самооцінка та віра у власні можливості (Кулаков Р. С.) [8]. Розуміння, як самооцінка формує цілі та мотивацію у юнацькому віці, може бути важливим для розвитку психологічної підтримки та саморозвитку (Шматок І.О) [32].

Крім того, дослідження може розглядати динаміку зміни мотиваційних патернів та рівня домагань на різних етапах юнацького віку. Важливо враховувати, як змінюються цілі та амбіції під впливом зростання, освітнього досвіду та соціальних взаємин.

В останні роки також набуває популярності дослідження впливу факторів здоров'я та життєвого стилю на мотивацію та рівень домагань у молоді. Здоров'я та фізична активність можуть впливати на загальний рівень енергії та відданості до досягнення особистих цілей (Павлик О. М.) [18].

Узагальнюючи, вивчення взаємозв'язку мотивації та рівня домагань у юнацькому віці вимагає комплексного підходу, який враховує багатоаспектність цих явищ та їхній вплив на формування особистості під час цього важливого етапу розвитку.

РОЗДІЛ 2

МЕТОДОЛОГІЯ ТА АНАЛІЗ ДОСЛІДЖЕННЯ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКУ СПРЯМОВАНOSTІ МОТИВАЦІЇ І РІВНЯ ДОМАГАНЬ ОСІБ ЮНАЦЬКОГО ВІКУ

2.1. Опис методів дослідження та вибірка дослідження.

Дослідження проводилось у січні 2024 року на базі Херсонського державного університету. У дослідженні брали участь 40 осіб, 12 юнаків та 28 жінок віком від 18 до 22 років. Також було використано наступні методи:

Дослідження рівня домагань (Шварцландер): Метод використовується для визначення рівня домагань особистості. Він базується на теорії, що люди встановлюють собі реальні цілі в залежності від своїх попередніх досягнень та очікувань. Методика може включати моторні проби або інші завдання, де випробовуваним пропонуються завдання з різною складністю, щоб оцінити, наскільки високі цілі вони ставлять перед собою-

Діагностика мотиваційної структури особистості (Е. Мільман): Це методика, призначена для вивчення мотиваційної структури особистості, яка відображає ієрархію мотивів та потреб індивіда. Вона допомагає зрозуміти, які мотиви є домінуючими, а які - вторинними, та як це впливає на поведінку людини.

«Рівень домагань особистості» (РДО): Ця методика спрямована на оцінку того, наскільки високі або реалістичні цілі ставить перед собою індивід.

Діагностика рівня особистісної готовності до ризику ("PSK" Шуберта): Ця методика оцінює схильність особистості до ризику. Вона визначає, наскільки людина готова йти на потенційно небезпечні дії чи рішення в різних сферах життя.

Шкала самоефективності: Шкала самоефективності вимірює віру індивіда в свої здібності до успішного виконання завдань та досягнення цілей. Ця методика зазвичай включає самооцінку через відповіді на ряд тверджень, які відображають різні аспекти самоефективності.

2.2. Аналізування кореляційного зв'язку між спрямованістю мотивації та рівнем домагань в юнацькому віці

Середні значення та середньоквадратичні відхилення шкал ціннісних орієнтацій осіб без інтернет-залежності (n=40)

Дослідження рівня домагань (Шварцландер)

Шкала	Нереалістично високий рівень	Високий рівень	Помірний рівень	Низький рівень	Нереалістично низький рівень
Min	0	,0	,0	-1,40	-1,9
Max	9	4,7	2,9	0,90	1,7
M	0,90	0,612	0,594	0,1428	-0,210
SD	0,326	0,2034	0,1395	0,06268	0,0949

Особини нереалістично високим рівнем можуть переоцінювати свої можливості та очікування. Вони можуть відчувати певну непоодинокість у сприйнятті реальності, можливо, переоцінюючи свої можливості досягти високих цілей або очікувань. Особи з високим рівнем домагань

можуть мати амбіції та стремління до досягнень. Їхня впевненість в собі та віра у власні можливості може стимулювати їх до активних дій і пошуку нових викликів. Люди із помірним рівнем домагань можуть мати збалансований підхід до своїх цілей. Вони можуть визначати реалістичні завдання та бути в міру амбіційними, не переоцінюючи свої можливості. Особи з низьким рівнем домагань можуть бути більш задоволеними та прийнятливими стосовно свого поточного становища. Вони можуть виявляти менше потреби в досягненнях та бути менш схильними до конфліктів у зусиллях досягти вищих стандартів. Нереалістично низький рівень може вказувати на осіб, які недооцінюють свої можливості та вартість. Можливо, вони стикаються з внутрішніми бар'єрами та обмеженнями, які заважають їм розвиватися та досягати свого повного потенціалу.

Середні значення та середньоквадратичні відхилення шкал ціннісних орієнтацій осіб без інтернет-залежності (n=40)

Діагностика мотиваційної структури особистості (Е. Мільман)

Шкала	Комфорт	Підтримка життєзабезпечення	Соціальний статус	Спілкування	Загальна активність	Творча активність	Суспільна корисність
Min	1	0	2	1	1	1	1
Max	9	10	11	10	9	12	11
M	0,90	5,38	5,98	6,64	5,62	5,62	6,84
SD	0,347	0,389	0,389	0,321	0,344	0,408	0,357

Комфорт оцінює рівень зручності та безпеки оточуючого середовища, вказуючи на те, що досліджувані, які мають високі показники, можуть насолоджуватися фізичною комфортністю у своєму повсякденному житті. Також описує рівень задоволення, емоційної стабільності та загального психічного благополуччя. Досліджувані, що мають високі показники на цій шкалі, можуть відзначатися внутрішньою гармонією та емоційним комфортом.

Підтримка життєзабезпечення вказує на здатність забезпечення основних потреб, таких як харчування, житло, та медична допомога. Досліджувані з високими показниками на цій шкалі можуть мати стабільне матеріальне благополуччя. Ця характеристика відображає, наскільки особа може самостійно задовольняти свої життєві потреби без значної залежності від інших.

Соціальний статус визначає, як високо особа стоїть у суспільстві за своїм рівнем освіти. Високі показники можуть свідчити про велику освіченість та експертність досліджуваних. Оцінює рівень матеріального достатку, який може вказувати на соціальну приналежність та стабільність.

Спілкування оцінює здатність досліджуваних ефективно спілкуватися за допомогою мови, що може впливати на їхню соціальну взаємодію та успішність у взаємодії з оточенням.

Досліджувані, що мають високі показники загальної активності виявляються особами з вираженим рівнем фізичної, психомоторної та когнітивної активності в контексті психологічного дослідження. Вони активно ведуть фізичний спосіб життя, виявляють високий рівень рухової активності та енергійності, схильні до активності та ініціативи у різних сферах життя, демонструють здатність до розв'язання складних завдань

та проблем, здатні ефективно використовувати свій інтелект у різних ситуаціях.

Творча активність вказує на здатність досліджуваних до творчого мислення та генерації нових ідей, що може свідчити про їхню творчу активність у різних сферах життя. Такі досліджувані проявляють здатність дивитися на проблеми та завдання з нетрадиційних ракурсів, інноваційно підходять до вирішення завдань та знаходження творчих рішень, мають здатність до ефективної генерації та розвитку ідей у різних аспектах свого життя, виявляють творчий підхід до вирішення завдань та викликів.

Суспільна корисність визначає рівень готовності допомагати іншим та приносити користь суспільству через активну участь у громадських ініціативах та благодійних діях. Вони готові віддавати свій час та зусилля для покращення умов інших людей, беруть участь у громадських ініціативах та акціях з метою поліпшення соціального середовища, проявляють інтерес до соціальних питань та активно долучаються до їхнього вирішення.

Середні значення та середньоквадратичні відхилення шкал ціннісних орієнтацій осіб без інтернет-залежності (n=40)

«Рівень домагань особистості» (РДО)

Шкала	Низький рівень	Середній рівень	Високий рівень
Min	0	0	0
Max	9	16	20
M	2,62	5,68	2,60
SD	0,486	0,894	0,922

Особи з низьким рівнем домагань можуть характеризуватися більш вираженим задоволенням від поточного стану речей, без великої потреби в активному досягненні нових цілей. Вони можуть виявляти високу рівень задоволення від наявних результатів та уникати зайвого стресу, пов'язаного з високими очікуваннями. Особи з середнім рівнем домагань можуть мати збалансований підхід до життя, ставлячи перед собою реалістичні цілі. Вони можуть бути готовими до викликів, при цьому не переоцінюючи свої можливості або не піддаваючись надмірному песимізму. Особи з високим рівнем домагань можуть виявляти себе як амбітні та наполегливі. Вони можуть відчувати постійну потребу досягати нових висот і ставити перед собою амбіційні цілі. Такий підхід може призводити до успішних досягнень, але іноді може створювати певний рівень стресу через високі вимоги, які вони ставлять перед собою.

Середні значення та середньоквадратичні відхилення шкал ціннісних орієнтацій осіб без інтернет-залежності (n=40)

«Діагностика рівня особистісної готовності до ризику»

(РСК Шуберта)

Шкала	Занадто обережні	Середні значення	Схильні до ризику
Min	0	0	0
Max	29	10	25
M	50	50	50
SD	1,110	,563	1,272

Особи з високим рівнем готовності до ризику можуть виявляти високий рівень обережності та уникається перед новими та

невизначеними ситуаціями. Вони можуть упереджувати можливі ризики та вибірково вибирати безпечні альтернативи, що може обмежувати їхні можливості для нових вражень та досягнень. Люди із середнім рівнем готовності до ризику можуть мати збалансований підхід до нових ситуацій. Вони можуть бути готові до експериментів та ризиків у межах розумного, ретельно взважуючи вигоди та можливі небезпеки. Люди із високим рівнем готовності до ризику можуть виявляти себе як ті, хто шукає нові враження та відчуття адреналіну. Вони можуть активно взяти участь у ризикованих ситуаціях, шукаючи викликів та нових можливостей. Такий підхід може призводити до високих досягнень, але також може вносити певний ризик у рішення та дії.

Середні значення та середньоквадратичні відхилення шкал ціннісних орієнтацій осіб без інтернет-залежності (n=40)

«Шкала самоефективності»

Шкала	Висока самоефективність	Вища за середню	Середня	Нижча за середню	Низька
Min	0	0	0	0	0
Max	40	35	29	24	19
M	6,04	9,60	3,84	6,10	2,06
SD	1,978	2,098	1,361	1,401	,799

Особи з цим рівнем можуть виявляти високий рівень впевненості в своїх здібностях. Вони ефективно вирішують завдання, ставлять перед собою амбіційні цілі та вдаються до самостійних та впевнених дій. Люди із вищим за середнім рівнем самоефективності можуть мати збалансований підхід до своїх завдань. Вони можуть виявляти

впевненість у власних силах, здатні раціонально планувати та ефективно вирішувати проблеми. Особи з середнім рівнем самоефективності можуть відчувати себе комфортно в різних ситуаціях, але не завжди впевнено керувати своїми діями та цілями. Вони можуть шукати підтримку та допомогу у вирішенні завдань. Особи з нижчим за середнім рівнем самоефективності можуть відчувати сумнів у власних здібностях та уникають великих викликів. Їм може бракувати впевненості у власних можливостях. Люди із низьким рівнем самоефективності можуть відчувати серйозні сумніви у власних силах та низьку впевненість у себе. Це може призводити до уникаєння нових завдань та відчуття неефективності в різних сферах життя.

2.3 Емпіричне дослідження, визначення факторів, які впливають на цей взаємозв'язок

За допомогою коефіцієнта кореляції Спірмена та програми SPSS було досліджено такі зв'язки:

- позитивна кореляція ($r = 0.325$, при рівні статистичної значимості $p \leq 0.05$) між помірним рівнем домагань і високою схильністю до ризику. Це може вказувати на те, що особи з помірним рівнем домагань можуть бути схильні до прийняття велиших ризиків у зусиллях досягти своїх цілей. Це може бути пов'язано з бажанням випробувати нові можливості та здатністю до певного ризику в надії на досягнення більших успіхів чи самореалізації. Зростання рівня домагань може впливати на більш відкрите ставлення до ризику, що може мати позитивний вплив на особистісний розвиток та досягнення цілей.

- позитивна кореляція ($r = 0.287$, при рівні статистичної значимості $p \leq 0.05$) між високим рівнем самоефективності та високим рівнем домагань. Це може вказувати на те, що особи, які відзначаються високою самоефективністю, можуть також мати високі амбіції та вимоги до себе. Це може бути пов'язано із сильним віренням у власні здібності та ефективність у досягненні поставлених цілей. Висока самоефективність може стимулювати бажання встановлювати високі стандарти та домагатися значущих результатів. Отже, зростання самоефективності може бути пов'язане зі збільшенням рівня домагань, що, в свою чергу, може впливати на більш активне та ефективне досягнення особистих та професійних цілей.

- негативна кореляція ($r = -0.242$, при рівні статистичної значимості $p \leq 0.05$) між низьким рівнем домагань та нижче середньою самоефективністю. Це може свідчити про те, що особи з низьким рівнем домагань можуть виявляти меншу ефективність у досягненні своїх цілей. Вони можуть не ставити перед собою великих завдань чи вимог до себе, що може впливати на їхню самооцінку та досягнення. Зменшення рівня домагань може бути пов'язано з меншим бажанням чи неспроможністю досягати амбіційних цілей, що може впливати на загальний рівень самоефективності. Такий підхід може призводити до менш активного та наполегливого підходу до завдань та може обмежувати потенціал особистісного та професійного розвитку.

- негативна кореляція ($r = -0.262$, при рівні статистичної значимості $p \leq 0.05$) між середнім рівнем домагань та шкалою «спілкування». Це може вказувати на те, що особи із середнім рівнем домагань можуть виявляти меншу схильність до активного спілкування та вираження своїх потреб у взаємодії з іншими. Зниження рівня домагань може призводити до меншої нахабності чи вираження власних думок та поглядів у спілкуванні. Такий підхід може обмежувати можливості взаємодії та обміну ідеями, що може

впливати на загальний рівень задоволеності та якість міжособистісних відносин.

2.4. Тренінгова програма розвитку мотивації та рівня домагань для осіб юнацького віку

Основна мета тренінгу: Розвинути у юнаків та дівчат навички та стратегії, які сприятимуть підвищенню самомотивації, ефективному цілепокладанню, вмінню долати перешкоди та підтримувати високий рівень домагань у різних сферах життя.

Заняття 1: Введення в мотивацію та самопізнання

Мета: Розвинути самосвідомість учасників щодо їхніх особистих цінностей, інтересів та мотиваційних чинників, що є фундаментальним кроком для встановлення мотивації та формулювання осмислених цілей.

Вправа "Іменне коло": Учасники стають у коло та по черзі представляються, кажучи своє ім'я та коротко ділячись тим, чого вони очікують від тренінгу. Варіація: кожен наступний учасник повторює імена та інформацію про попередніх учасників перед тим, як представитися.

Вправа "Дерево цінностей": Учасники малюють дерево, де коріння символізує їхні основні життєві цінності, стовбур - сильні сторони, а гілки та листя - цілі та бажання. Ця вправа допомагає визначити особистісні цінності та інтереси.

Вправа "Одне слово": На закінчення заняття кожен учасник говорить одне слово, яке описує його стан або досвід під час заняття.

Заняття 2: Цілепокладання

Мета: Навчити учасників методикам ефективного цілепокладання, зокрема застосуванню принципів SMART, для того, щоб вони могли встановлювати конкретні, реалістичні та досяжні цілі.

Вправа "Енергетичний шеринг": Учасники коротко діляться тим, яку енергію вони принесли на заняття, наприклад, "Я принесла з собою енергію спокою" або "Я відчуваю бадьорість і готовність вчитися".

Вправа "SMART цілі": Учасники практикують формулювання цілей відповідно до критеріїв SMART (конкретні, вимірювані, досяжні, реалістичні, часово обмежені). Кожен учасник вибирає одну мету і адаптує її до SMART формату, ділиться з групою для отримання зворотного зв'язку.

Вправа "Енергійний удар долонь": Учасники проходять один повз одного та обмінюються короткими "ударами долонь" або "high-five", побажавши один одному успішного дня чи вечора.

Заняття 3: Розвиток внутрішньої мотивації

Мета: Заохотити учасників розвивати внутрішню мотивацію, що є ключовим фактором для тривалої відданості своїм цілям, через визначення власних джерел мотивації та навичок самомотивації.

Вправа "Позитивний старт": Кожен учасник ділиться однією позитивною річчю, яка з ним сталася протягом останнього тижня або дня.

Вправа "Мотиваційний колаж": Учасники створюють колажі з зображень та слів, які надихають їх на досягнення мети. Це може включати візуалізацію успіхів, символи особистих цінностей або мотивуючі цитати.

Вправа "Поділитися натхненням": Учасники по черзі діляться коротким мотивуючим висловлюванням або цитатою, яка надихає їх, що може стати "натхненним паливом" для інших до наступної зустрічі.

Заняття 4: Подолання перешкод та стресу

Мета: Оснастити учасників навичками ідентифікації та преодолання потенційних перешкод на шляху до досягнення їхніх цілей, а також навчити методикам ефективного впорядкування зі стресом та відкладанням справ.

Вправа "Метафоричне привітання": Учасники вибирають предмет у кімнаті, який на їхню думку, представляє їхній поточний настрій або почуття та пояснюють чому. Наприклад, "Я вибираю цю книгу, тому що сьогодні я відчуваю себе відкритим до нових знань".

Вправа "Шлях до успіху": Учасники малюють карту або шлях, де вказують потенційні перешкоди на шляху до їхньої цілі та розробляють стратегії їх подолання. Це допомагає учасникам антиципувати труднощі та планувати способи їх вирішення.

Вправа "Одне слово": На закінчення заняття кожен учасник говорить одне слово, яке описує його стан або досвід під час заняття.

Заняття 5: Відслідковування прогресу та підтримка мотивації

Мета: Забезпечити учасників засобами та стратегіями для відслідковування їхнього прогресу та визначення успіхів на шляху до досягнення мети, що сприяє підтримці мотивації та залученості в процесі досягнення цілей.

Вправа "Позитивний старт": Кожен учасник ділиться однією позитивною річчю, яка з ним сталася протягом останнього тижня або дня.

Вправа "Щоденник успіху": Учасники розпочинають ведення щоденника, де вони щодня або щотижня записують свої маленькі успіхи та прогрес у досягненні цілей. Це сприяє усвідомленню прогресу та підтримує мотивацію.

Вправа "Енергійний удар долонь": Учасники проходять один повз одного та обмінюються короткими "ударами долонь" або "high-five", побажавши один одному успішного дня чи вечора.

ВИСНОВКИ

Теоретичне дослідження взаємозв'язку спрямованості мотивації та рівня домагань осіб юнацького віку вказує на те, що в юнацькому віці особливо важливо визначити основні мотиваційні чинники, які впливають на спрямованість дій та досягнення цілей. Рівень домагань може бути прямо пов'язаний зі спрямованістю мотивації – особа, яка має високі домагання, ймовірно, виявлятиме більш виражену мотивацію до досягнення успіху та самореалізації. У юнацькому віці особи встановлюють свої цілі, експериментують із своїми можливостями та шукають своє місце в світі. Сильні мотиваційні орієнтації можуть впливати на формування високих домагань та активної спрямованості на досягнення поставлених цілей.

Отже, висновок може бути таким: в юнацькому віці спрямованість мотивації і рівень домагань взаємопов'язані, причому сильні мотиваційні орієнтації можуть сприяти формуванню високих домагань та активної пошуку шляхів досягнення особистих та професійних цілей.

На основі дослідження можна зробити висновок, що позитивна кореляція між помірним рівнем домагань і високою схильністю до ризику вказує на можливість, що особи з помірними домаганнями можуть бути відкритими до прийняття більших ризиків у прагненні досягти своїх цілей. Це може бути пов'язано з бажанням експериментувати та готовністю до певного ризику для досягнення успіху чи самореалізації. Висока самоефективність та високі домагання позитивно корелюють між собою. Це може свідчити про те, що люди з високою вірою в свої здібності також встановлюють високі стандарти для себе та активно прагнуть досягнення своїх цілей. Негативна кореляція між низьким рівнем домагань та нижче середньою самоефективністю може свідчити про те, що особи з меншими вимогами до себе можуть демонструвати меншу

ефективність у досягненні своїх цілей. Це може бути пов'язано з меншою мотивацією чи обмеженим бажанням досягати амбіційних цілей. Негативна кореляція між середнім рівнем домагань та шкалою «спілкування» може вказувати на те, що особи з цим рівнем домагань можуть бути менш нахабними або менше виражати свої думки та потреби у взаємодії з іншими. Це може впливати на якість міжособистісних відносин та спілкування.

Отже, на основі теоретичного дослідження та аналізу зазначених кореляцій можна зробити висновок: в юнацькому віці спрямованість мотивації і рівень домагань взаємопов'язані, з особливою увагою до сильних мотиваційних орієнтацій, які можуть сприяти формуванню високих домагань та активного пошуку шляхів досягнення особистих та професійних цілей. Позитивна кореляція між помірним рівнем домагань і схильністю до ризику, а також взаємозв'язок з високою самоефективністю, підкреслюють важливість розуміння і врахування мотиваційних особливостей для підтримки юнацького розвитку та досягнення цілей.

Тренінгова програма з розвитку мотивації та рівня домагань для осіб юнацького віку є важливим інструментом, що сприяє особистісному зростанню та розвитку необхідних життєвих навичок. Через ретельно сплановані заняття, які включають вправи на самопізнання, цілепокладання, розвиток внутрішньої мотивації, подолання перешкод, а також відслідковування прогресу, учасники навчаються ставити та досягати особистісних та професійних цілей. Програма не лише допомагає учасникам підвищити самомотивацію та рівень домагань, але й сприяє розвитку важливих соціальних навичок, таких як комунікація, взаємодопомога та взаємопідтримка.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Боднар С. В. Психологічні особливості рівня домагань, самооцінки і навчальної мотивації молодших школярів. Вісник післядипломної освіти. 2020. Вип. 1(2). С. 29.
2. Гириловська І. В. Професійно спрямоване навчання як засіб мотивації учнів професійно-технічних навчальних закладів будівельного профілю до вивчення стереометрії: результати експерименту. Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. 2021. Вип. 60. С. 106.
3. Дубінка М. Роль потребнісно-мотиваційної спрямованості у процесі самовизначення особистості. Наукові записки [Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка]. Серія : Педагогічні науки. 2020. Вип. 91. С. 83.
4. Єдинак Г. А. Деякі теоретико-методичні аспекти посилення мотивації студентів до систематичної фізичної активності оздоровчої спрямованості. Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Сер. : Педагогічні науки. Фізичне виховання та спорт. 2014. Вип. 118(3). С. 109.
5. Конох А. П. Спрямованість змісту педагогічної освіти майбутніх викладачів фізичного виховання на формування стійкої позитивної мотивації до опанування знань і вмінь з екологічного туризму. Збірник наукових праць [Херсонського державного університету]. Педагогічні науки. 2020. Вип. 90. С. 104.
6. Концева С. В. Професійна спрямованість майбутніх перекладачів – важлива складова мотивації студентів до навчального процесу. Актуальні проблеми філології та перекладознавства. 2019. Вип. 4. С. 100.

7. Кубай Г. Посилення мотивації студентів медичних коледжів до рухової активності оздоровчої спрямованості як проблема методики фізичного виховання. Вісник Прикарпатського університету. Фізична культура. 2013. Вип. 18. С. 116.
8. Кулаков Р. С. Особливості дослідження взаємозв'язку самооцінки, рівня домагань та готовності до професійного самовизначення у ранньому юнацькому віці. Наукові записки Національного університету "Острозька академія". Серія : Психологія і педагогіка. 2020. Вип. 28. С. 105.
9. Кулаков Р. С. Психологічний аналіз самооцінки та рівня домагань у структурі професійного самовизначення старшокласників. Психологія: реальність і перспективи. 2019. Вип. 3. С. 83.
10. Кулаков Р. С. Психологічні аспекти становлення самооцінки та рівня домагань як основних конструктів самосвідомості в процесі особистісного зростання. Наукові записки [Національного університету "Острозька академія"]. Сер. : Психологія і педагогіка. 2023. Вип. 25. С. 81.
11. Кулаков Р. С. Самооцінка та рівень домагань як психологічні детермінанти професійного самовизначення у ранньому юнацькому віці. Психологія: реальність і перспективи. 2019. Вип. 2. С. 105.
12. Кулаков Р. С. Тренінг професійного самовизначення (на основі формування самооцінки й професійних домагань). Наукові записки [Національного університету "Острозька академія"]. Сер. : Психологія і педагогіка. 2021. Вип. 17. С. 208.
13. Лебідь Н. К. Рівень домагань як психологічна детермінанта формування цілеспрямованої активності особистості. Педагогічна освіта: теорія і практика. Психологія. Педагогіка. 2014. № 21. С. 102.
14. Левченко Я. Е. Реалізація педагогічної технології формування мотиваційного компоненту професійної спрямованості особистості

- майбутнього вчителя. Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 16 : Творча особистість учителя: проблеми теорії і практики. 2014. Вип. 22. С. 103.
- 15.Малінка О. Комуникативна спрямованість навчального процесу як необхідна передумова розвитку у студентів мотивації до вивчення іноземної мови. Молодь і ринок. 2019. № 5. С. 79.
- 16.Марценюк М. О. Спрямованість як вищий етап у розвитку мотиваційної сфери особистості. Технології розвитку інтелекту. 2015. Т. 1 Вип. 10. С. 13.
- 17.Мельник О. І. Наукові підходи до удосконалення мотивації екологічно спрямованої діяльності. Mechanism of Economic Regulation. 2012. № 3. С. 58.
- 18.Павлик О. М. Самооцінка та рівень домагань вихованців футбольного клубу для дошкільнят. Слобожанський науково-спортивний вісник. 2019. № 6(к). С. 62.
- 19.Перетятко В. В. Професійна спрямованість як чинник підвищення мотивації вивчення хімічних дисциплін студентами першокурсниками різних спеціальностей. Вісник Запорізького національного університету. Педагогічні науки. 2016. № 1. С. 157
- 20.Перцева Т. О. Аналіз рівня домагань і професійної самооцінки лікарів-інтернів першого року навчання як інструмент удосконалення практичних навичок на кафедрі сімейної медицини. Медична освіта. 2017. № 3. С. 65.
- 21.Печенюк А. В. Оцінка мотиваційної спрямованості науково-педагогічних працівників до професійного розвитку. Бізнес Інформ. 2014. № 8. С. 317.
- 22.Подшивайлов Ф. М. Динаміка емоційної спрямованості як показника мотиваційної сфери майбутніх психологів (на матеріалі

- лонгітюдного дослідження). Актуальні проблеми психології. 2015. Т. 12, Вип. 21. С. 276.
23. Попович І. С. Соціально-психологічні очікування в міжособистісній взаємодії у групах курсантів вищих навчальних закладів МВС України: дис. на здобуття наук. ступеня канд. психол. наук: спец. 19.00.05 – соціальна психологія; психологія соціальної роботи. Ін-т соціальної та політичної психології АПН України. К., 2008. 223 с.
24. Рева О. М. Рівень домагань авіадиспетчерів на показниках робочого навантаження. Авиационно-космическая техника и технология. 2013. № 8. С. 273.
25. Сіткар В. І. Діагностика рівня домагань і самооцінки школярів на межі епохи дитинства та підліткового віку. Психологія особистості. 2019. № 1. С. 110.
26. Скворчевська Є. Л. Особливості взаємозв'язку мотивації досягнення успіху, учбової мотивації та професійної спрямованості студентів. Вісник Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди. Психологія. 2014. Вип. 48. С. 217.
27. Согоконь О. А. Мотиваційно-цільова спрямованість студентської молоді до активних занять фізичним вихованням і спортом. Наука і освіта. 2014. № 4. С. 141.
28. Фотинюк В. Г. Заняття фізичними вправами як мотиваційна спрямованість до професійної діяльності. Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Серія : Педагогічні науки. Фізичне виховання та спорт. 2015. Вип. 129(1). С. 290.
29. Хаєцька А. Г. Вплив особливостей мотивації на рівень домагань осіб юнацького віку. *Соціально-психологічні технології розвитку особистості: матеріали ІХ Всеукраїнської науково-практичної*

- конференції молодих вчених, аспірантів та студентів. Херсонський державний університет. 2024. С. 145–148.*
30. Хижняк М. І. Спосіб визначення рівня мотиваційної спрямованості особового складу військових спортивних підрозділів напередодні відповідальних змагань. Проблеми військової охорони здоров'я. 2011. Вип. 29. С. 71.
31. Чудакова В. П. "Спрямованість мотивації" показник сформованості психологічної готовності до інноваційної діяльності й конкурентоздатності особистості. Освіта та розвиток обдарованої особистості. 2014. № 9-10. С. 92.
32. Шматок І. О. Рівень домагань і самооцінка у підлітковому та юнацькому віці. Актуальні проблеми психології в закладах освіти. 2013. С. 58.
33. Юрчишин Ю. В. Ефективність формування мотивації студентів до рухової активності оздоровчої спрямованості на сучасному етапі реалізації фізичного виховання у вищих навчальних закладах. Вісник Прикарпатського університету. Фізична культура. 2013. Вип. 18. С. 187.
34. Popovych I. S. Social expectations – a basic component of the system of adjusting of social conduct of a person. Australian Journal of Scientific Research. 2014, 2(6), P. 395.
35. Popovych I. S. Social expectations in primary school age. Proceedings of the 2nd International Academic Congress «Fundamental Studies in America, Europe, Asia and Africa», 27 Sept. 2014, USA, New York. Vol. II, «Columbia Press». New-York, 2014. P. 179.
36. Popovych I. S. Social expectations in the theories of motivation of personality. Philosophy. Psychology. Sociology 2014. Vol. 4(20). P. 53–63.

37. Popovych I., Blynova O., Zhuravlova A., Toba M., Tkach T., Zavatska N. Optimization of development and psycho-correction of social expectations of students of foreign philology. *Revista Inclusiones*. 2020. Vol. 7(SI), 82–94. <http://www.revistainclusiones.org/index.php/inclu/article/view/1657>

ДОДАТКИ

Додаток А

КОДЕКС АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ
ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ ХЕРСОНЬСЬКОГО
ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Я, Аліна Хасцька, учасник(ця) освітнього процесу Херсонського державного університету, **УСВІДОМЛЮЮ**, що академічна доброчесність – це фундаментальна етична цінність усієї академічної спільноти світу.

ЗАЯВЛЯЮ, що у своїй освітній і науковій діяльності **ЗОБОВ'ЯЗУЮСЯ**:

– дотримуватися:

- вимог законодавства України та внутрішніх нормативних документів університету, зокрема Статуту Університету;
- принципів та правил академічної доброчесності;
- нульової толерантності до академічного плагіату;
- моральних норм та правил етичної поведінки;
- толерантного ставлення до інших;
- дотримуватися високого рівня культури спілкування;

– надавати згоду на:

- безпосередню перевірку курсових, кваліфікаційних робіт тощо на ознаки наявності академічного плагіату за допомогою спеціалізованих програмних продуктів;
- оброблення, збереження й розміщення кваліфікаційних робіт у відкритому доступі в інституційному репозитарії;
- використання робіт для перевірки на ознаки наявності академічного плагіату в інших роботах виключно з метою виявлення можливих ознак академічного плагіату;

– самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного й підсумкового контролю результатів навчання;

– надавати достовірну інформацію щодо результатів власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використаних методик досліджень та джерел інформації;

– не використовувати результати досліджень інших авторів без використання покликань на їхню роботу;

– своєю діяльністю сприяти збереженню та примноженню традицій університету, формуванню його позитивного іміджу;

– не чинити правопорушень і не сприяти їхньому скоєнню іншими особами;

– підтримувати атмосферу довіри, взаємної відповідальності та співпраці в освітньому середовищі;

– поважати честь, гідність та особисту недоторканність особи, незважаючи на її стать, вік, матеріальний стан, соціальне становище, расову належність, релігійні й політичні переконання;

– не дискримінувати людей на підставі академічного статусу, а також за національною, расовою, статевою чи іншою належністю;

– відповідально ставитися до своїх обов'язків, вчасно та сумлінно виконувати необхідні навчальні та науково-дослідницькі завдання;

– запобігати виникненню у своїй діяльності конфлікту інтересів, зокрема не використовувати службових і родинних зв'язків з метою отримання нечесної переваги в навчальній, науковій і трудовій діяльності;

– не брати участі в будь-якій діяльності, пов'язаній із обманом, нечесністю, списуванням, фабрикацією;

– не підроблювати документи;

– не поширювати неправдиву та компрометуючу інформацію про інших здобувачів вищої освіти, викладачів і співробітників;

– не отримувати і не пропонувати винагород за несправедливе отримання будь-яких переваг або здійснення впливу на зміну отриманої академічної оцінки;

– не залякувати й не проявляти агресії та насильства проти інших, сексуальні домагання;

– не завдавати шкоди матеріальним цінностям, матеріально-технічній базі університету та особистій власності інших студентів та/або працівників;

– не використовувати без дозволу ректорату (деканату) символіки університету в заходах, не пов'язаних з діяльністю університету;

– не здійснювати і не заохочувати будь-яких спроб, спрямованих на те, щоб за допомогою нечесних і негідних методів досягати власних корисних цілей;

– не завдавати загрози власному здоров'ю або безпеці іншим студентам та/або працівникам.

УСВІДОМЛЮЮ, що відповідно до чинного законодавства у разі недотримання Кодексу академічної доброчесності буду нести академічну та/або інші види відповідальності й до мене можуть бути застосовані заходи дисциплінарного характеру за порушення принципів академічної доброчесності.

24.04.2024
(дата)

(підпис)

Аліна Хасцька
(ім'я, прізвище)

